

افتادن یونان مساوی با مرگ یورو

نسخه نجات یونان شفاف‌بخش خواهد بود؟

دولت یونان برای انجام پیش‌شرط‌های تعیین شده از سوی صندوق بین‌المللی پول و اتحادیه اروپا برای ارائه وام‌های جدید به این کشور قصد دارد چهل میلیارد دلار از طریق افزایش مالیات‌ها و کاهش هزینه‌ها صرفه‌جویی کند. منتقدان دولت یونان بر این باورند که این اقدامات دولت تنها منجر به عمیق‌تر شدن بحران اقتصادی در کشور می‌شود. اتحادیه‌های کارگری در این کشور از برنامه ریاضت اقتصادی دولت که به مردم با حداقل درآمد هم مالیات‌هایی را تحمیل می‌کند، خشمگین هستند. برنامه جدید ریاضت اقتصادی دولت در حالی ارائه شده که این کشور در ماه‌های گذشته هزینه‌های عمومی را کاهش داده است. نرخ بیکاری در این کشور به ۱۶ درصد افزایش یافته است. اما جورج پاپاندرو، نخست‌وزیر یونان، گفته برنامه ریاضت اقتصادی او می‌تواند به اقتصاد این کشور جان تازه‌ای بدهد. با این حال، وزیر دارایی لهستان مجبور کردن یونان به اتخاذ سیاست‌های ریاضتی بیشتر و افزایش مالیات‌ها به عنوان پیش‌شرط کمک اروپا به این کشور را اشتباه خواند. جک روستوسکی، وزیر دارایی لهستان، اظهار داشت: اقدامات کافی برای تقویت تولید ناخالص داخلی یونان انجام نشده و بر کاهش هزینه‌ها و افزایش مالیات‌ها تأکید زیادی شده است، یونان نیازمند تقویت رشد اقتصادی است. چند روز پس از تأیید برنامه ریاضتی یونان، وزیران دارایی منطقه یورو با پرداخت ۱۲ میلیارد یورو کمک مالی به یونان موافقت کردند. با این همه، نخست‌وزیر لوکزامبورگ و رئیس یورو گروپ تأکید کرد، مردم یونان باید خود را برای حضور کارشناسان و ناظران اتحادیه اروپا و دخالت‌های خارجی در اقتصاد کشورشان آماده کنند. ژان کلود یانکر تصریح کرد، اجرای برنامه‌های ریاضت اقتصادی از سوی دولت یونان و برنامه خصوصی‌سازی به‌تنهایی قادر به نجات یونان از بحران مالی و ورشکستگی نخواهد بود، چرا که قدرت دولت یونان برای اجرای اصلاحات اقتصادی بشدت محدود است و منابع مالی آتن نیز برای رهایی

اتحادیه اروپا هر چه زودتر مرگ یورو را اعلام کند. این اظهارنظر جک استراو، وزیر خارجه پیشین انگلیس، نشان می‌دهد افتادن یونان و ورشکستگی اقتصاد این کشور مساوی با مرگ زودرس اقتصاد منطقه یورو خواهد بود، چه اینکه او تأکید می‌کند: یورو، پول واحد اروپایی، چندان بادوام و پایدار نخواهد بود. صندوق بین‌المللی پول هم هشدار داد اگر اعضای منطقه یورو کمک‌های مالی بیشتری به یونان اختصاص ندهند، اقتصاد این کشور قطعاً با ورشکستگی روبه‌رو خواهد شد و این مسئله تأثیر منفی شدیدی بر رشد اقتصادی جهان خواهد داشت. در تازه‌ترین ارزیابی‌ها از اوضاع اقتصادی یونان، رئیس مؤسسه تحقیقاتی پیمکو با هشدار نسبت به ورشکستگی اقتصاد یونان می‌گوید: این امر سرآغاز موج دوم بحران مالی و اقتصادی دیگری در جهان خواهد بود. محمد الریان تصریح کرد، ورشکستگی اقتصاد یونان و سایر کشورهای اروپایی، اقتصاد منطقه یورو را با بحران بدهی سنگینی روبه‌رو خواهد کرد. با همه بدبینی‌ها و به‌رغم اعتراضات گسترده به طرح ریاضت اقتصادی دولت یونان، کابینه جورج پاپاندرو، نخست‌وزیر این کشور، توانست با اختلاف کمی رأی اعتماد پارلمان یونان را کسب کند و پاپاندرو همچنین رأی اعتماد به دولت را به مثابه تلاش برای نجات و تغییر در این کشور دانست. اتحادیه اروپا هم با تأکید بر تعهد خود برای اعطای کمک به اقتصاد بحران‌زده یونان از پارلمان این کشور خواست هر چه زودتر طرح ریاضت اقتصادی دولت را برای تصویب به رأی بگذارد. رهبران اتحادیه اروپا برای زیر فشار گذاشتن نمایندگان مجلس یونان با انتشار بیانیه‌ای تأکید کردند، یونان در صورتی می‌تواند از کمک ۱۲ میلیارد یورویی اتحادیه اروپا و صندوق بین‌المللی پول بهره‌مند شود که پارلمان آن کشور فوریت لایحه ریاضت‌های اقتصادی را تصویب کند، هر چند به اعتقاد کارشناسان اقتصادی، کمک مالی جدید نیز نخواهد توانست اقتصاد بحران‌زده یونان را از بحران بدهی و کسری بودجه رهایی دهد. سرانجام ۱۵۵ نماینده از ۳۰۰ نماینده پارلمان یونان به برنامه جدید ریاضت اقتصادی این کشور رأی مثبت دادند. اما آیا

ژوئیه‌گاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پژوهش‌های علمی و پژوهشی

از ورشکستگی مالی و اقتصادی به هیچ وجه کافی نیست. از سوی دیگر، وزیر دارایی یونان تأکید کرد، یونان برای رهایی از ورشکستگی مالی تمام تلاش خود را می‌کند، چرا که ادامه حیات اقتصادی یونان برای کل منطقه یورو اهمیت دارد. اوانگلس ونیزلوس تصریح کرد، ورشکستگی مالی و اقتصادی یونان تأثیر منفی زیادی بر رشد اقتصادی منطقه یورو و جهان خواهد داشت و از این رو، یونان قصد دارد با کمک سایر کشورهای منطقه یورو و صندوق بین‌المللی پول تا سال ۲۰۱۴ میلادی شرایط اقتصادی و مالی خود را به حالت عادی و نرمال بازگرداند.

اعتراض خانم صدراعظم

صدر اعظم آلمان با انتقاد شدید از گزارش‌های مایوس‌کننده مؤسسات رتبه‌بندی بین‌المللی در مورد وضعیت اقتصادی یونان گفت، این گزارش‌ها اعتبار چندانی ندارد.

آنجلا مرکل تأکید کرد، اگر بیش از حد به این گزارش‌ها توجه شود و اعتبار زیادی برای آنها قائل شویم، اعتماد بخش خصوصی اروپا برای مشارکت در طرح کمک مالی به یونان به خطر خواهد افتاد. وی افزود: صندوق بین‌المللی پول، اتحادیه اروپا و کمیسیون اروپا که وام‌دهندگان اصلی به یونان هستند، باید بدون توجه به گزارش‌های منتشر شده از سوی

مؤسسات رتبه‌بندی ارزیابی‌های خود را در خصوص وضعیت اقتصادی یونان ارائه کنند و اعتبار زیادی برای گزارش‌های مؤسسات رتبه‌بندی قائل نشوند. من شخصاً به گزارش‌های صندوق بین‌المللی پول، اتحادیه اروپا و کمیسیون اروپا اعتماد می‌کنم.

اظهارات مرکل در حالی است که مؤسسه استاندارد پورز در تازه‌ترین گزارش خود هشدار داد، مشارکت بخش خصوصی اروپا در طرح اعطای کمک‌های مالی جدید به یونان به بحران ورشکستگی این کشور دامن خواهد زد. این مؤسسه اعتبارسنجی ضمن هشدار نسبت به روند کند و ناامیدکننده رشد اقتصادی جهان، تأکید کرد، کشورهای در حال توسعه باید از وقوع موج دوم بحران اقتصادی در جهان جلوگیری کنند.

بر اساس این گزارش، کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی در بلندمدت با چالش کاهش تقاضای مصرفی روبه‌رو هستند و کاهش هزینه‌های مصرفی تأثیر منفی زیادی بر رشد اقتصادی این کشورها خواهد داشت. اما رئیس صندوق بین‌المللی پول در تازه‌ترین اظهارات خود در خصوص وضعیت بحرانی یونان تأکید کرد، اقدامات دولت یونان برای کاهش شکاف موجود بین هزینه و درآمدهای بودجه کافی نبوده است. کریستین لاگارد تصریح کرد، دولت آتن برای کاهش کسری بودجه راهی طولانی و پرچالش در پیش دارد.

اقتصاد ایتالیا و پرتغال در مرز خطر

واکنش نشان داده است. وزیران دارایی اروپایی برای نخستین بار این موضوع را تأیید کردند که ناتوانی یونان در بازپرداخت بدهی‌ها ممکن است نیازمند کاهش بدهی‌های این کشور باشد. سرمایه‌گذاران از سرایت عدم بازپرداخت وام از سوی یونان به سیستم بانکی اروپا و اعمال فشار به سرمایه‌گذاری‌های عمومی در دیگر کشورهای منطقه یورو بیم دارند. ایتالیا به عنوان سومین اقتصاد بزرگ منطقه یورو، دومین کشور پس از یونان است که به بالا بودن نسبت دیون خود به تولیداتش آسیب‌پذیر است. به طور کلی رشد اقتصادی منطقه اروپا آشفته است و بسیاری از ملت‌ها در حال مبارزه با سیاست‌های ریاضتی دولت‌ها هستند. مؤسسه رتبه‌بندی مودی در تازه‌ترین گزارش خود ارزش اوراق قرضه صادر شده از سوی دولت ایرلند را کاهش داد و آن را به رده فاقد ارزش سرمایه‌گذاری تنزل داد. این مؤسسه رتبه‌بندی بین‌المللی اعلام کرد، جمهوری ایرلند به احتمال زیاد برای مقابله با بحران مالی جاری به دور دوم کمک‌های بین‌المللی نیاز خواهد داشت. دور اول کمک‌های صندوق بین‌المللی پول و اتحادیه اروپا به جمهوری ایرلند در اواخر سال ۲۰۱۳ به پایان خواهد رسید. مؤسسه مودی اعتبار مالی این کشور را یک رتبه کاهش داد. این اقدام اوراق قرضه جمهوری ایرلند را که بدهی‌های این کشور به حساب می‌آید و در بازارهای جهانی خرید و فروش می‌شود، فاقد ارزش سرمایه‌گذاری اعلام کرد. به این ترتیب، جمهوری ایرلند مجبور خواهد شد برای دریافت وام و جذب سرمایه‌های خارجی، بهره بیشتری بپردازد. مؤسسه مودی در اوایل ماه ژوئن ارزش بدهی‌های بلندمدت دولت پرتغال را نیز تنزل داد و آن را فاقد ارزش اعلام کرد. پرتغال، جمهوری ایرلند و یونان از جمله کشورهای اروپایی هستند که با بحران مالی شدیدی روبه‌رو بوده‌اند. مودی در ادامه این گزارش افزود، دولت پرتغال هم به احتمال زیاد قادر نخواهد بود کسری بودجه خود را از حدود ۹ درصد تولید ناخالص داخلی به حداکثر ۳ درصد کاهش دهد. یونان هم‌اکنون در حال مذاکره برای دریافت دور دوم کمک‌ها از اتحادیه اروپا و صندوق بین‌المللی پول است. این در حالی است که نگرانی‌ها در مورد احتمال گسترش بحران مالی منطقه یورو به ایتالیا و اسپانیا باعث افت ارزش سهام در بازارهای اروپایی شده است. وزیران دارایی کشورهای حوزه یورو روز دوشنبه اعلام آمادگی کردند برای جلوگیری از گسترش بحران مالی در اروپا تدابیر جدیدی اتخاذ کنند.

صندوق بین‌المللی پول از دولت ایتالیا خواست برای کاهش کسری بودجه و بازگرداندن اعتماد به سرمایه‌گذاران، اجرای سیاست‌های ریاضت اقتصادی را در اولویت قرار دهد. بر اساس این گزارش، نگرانی‌های بین‌المللی در مورد وضعیت مالی و بدهی ایتالیا رو به افزایش است و سرمایه‌گذاران و کارشناسان بین‌المللی بشدت نگران تکرار سرنوشت یونان، ایرلند و پرتغال برای ایتالیا هستند. البته میزان کسری بودجه ایتالیا از ۵٫۳ درصد تولید ناخالص داخلی در دو سال گذشته به کمتر از ۴٫۵ درصد کاهش یافته است. صندوق بین‌المللی پول افزود: دولت ایتالیا باید با منطقی کردن هزینه‌های بودجه شکاف موجود بین هزینه‌ها و درآمدها را پوشش دهد. افزایش بیکاری و کاهش مصرف داخلی موجب کاهش رشد اقتصادی ایتالیا طی ماه‌های اخیر شده است. اقتصاد ایتالیا هم‌اکنون با مشکلات ساختاری زیادی روبه‌روست و افزایش بدهی بخش دولتی و عمومی به یکی از چالش‌های اساسی این کشور تبدیل شده است. دولت ایتالیا قصد دارد کسری بودجه خود را تا سال ۲۰۱۲ به ۳ درصد تولید ناخالص داخلی و تا سال ۲۰۱۴ به صفر برساند. صندوق بین‌المللی پول در این گزارش نسبت به کاهش شدید رشد اقتصادی ایتالیا تا ده سال آینده هشدار داده است. دولت ایتالیا طی ماه جاری برنامه ریاضت اقتصادی چهار ساله‌ای را با هدف کاهش ۴۰ میلیارد یورویی کسری بودجه اعلام کرده است. میزان بدهی‌های ایتالیا به بیش از ۱۱۹ درصد تولید ناخالص داخلی رسیده است.

پرتغال، بیمار دیگر اروپا

مؤسسه رتبه‌بندی مودی با کاهش رتبه اعتباری ایرلند هشدار داد: این کشور ممکن است برای بار دوم به کمک مالی احتیاج داشته باشد. هشدار مؤسسه مودی به ایرلند یک هفته پس از کاهش رتبه اعتباری پرتغال و هشدار مشابه هشدار به ایرلند، صورت گرفت. مودی رتبه اعتباری ایرلند را یک رتبه کاهش داده و این اقدام سبب کاهش شدید ارزش یورو شده است؛ ارزش یورو در برابر دلار به پایین‌ترین میزان در ۴ ماه گذشته رسیده است. رتبه اعتباری ایرلند یک رتبه پایین‌تر از کلمبیا و ۲ رتبه پایین‌تر از برزیل قرار دارد و مودی چشم‌انداز منفی برای این کشور پیش‌بینی کرده است که از کاهش‌های بیشتر در ۱۲ تا ۱۸ ماه آینده خبر می‌دهد. همچنین رتبه اعتباری این کشور یک رتبه از پرتغال و ۶ رتبه از یونان بالاتر است. ایرلند بشدت در برابر این اقدام مؤسسه مودی